Oświadczenie złożone
przez senatorów
Artura Dunina i Mirosława Różańskiego
w dniu 4 lipca 2025 r.

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk

Szanowna Pani Minister!

Osoby z Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Rezerwistów Oficerów, Chorążych i Podoficerów Wojska Polskiego zgłosiły się z prośbą o pomoc i interwencję w sprawie przywrócenia praw nabytych żołnierzom zawodowym, którzy prawo do świadczeń emerytalno-rentowych nabyli przed 1 stycznia 1999 r., oraz zlikwidowania dyskryminacji tej grupy żołnierzy wobec żołnierzy, którzy rozpoczęli służbę po 31 grudnia 1998 r., i żołnierzy zawodowych będących sędziami i prokuratorami.

W związku z zaistniałą sytuacją zwracamy się do pani minister z prośbą o przeanalizowanie tego problemu, który w ocenie wielu jest naruszeniem konstytucyjnej zasady równości wobec prawa oraz zasady ochrony praw nabytych, wynikającego z przepisów uniemożliwiających jednoczesne pobieranie emerytur wojskowych i cywilnych (ZUS) przez żołnierzy powołanych do służby przed 1 stycznia 1999 r.

Mimo spełnienia wszystkich warunków do nabycia emerytury wojskowej oraz udokumentowanego cywilnego stażu pracy i opłacanych składek w ZUS świadczenia z tego drugiego źródła nie są tym osobom wypłacane. Obowiązujące przepisy narzucają im wybór jednego świadczenia, a wprowadzone od 1 stycznia 2025 r. zmiany nakładają konieczność obniżenia emerytury wojskowej w zamian za możliwość wypłaty świadczeń cywilnych, co w praktyce oznacza pozbawienie żołnierzy ich praw majątkowych.

Stanowi to nie tylko naruszenie art. 32 i art. 64 Konstytucji RP, lecz także sprzeczność z art. 1 protokołu nr 1 do europejskiej konwencji praw człowieka, gwarantującego poszanowanie prawa własności.

W świetle powyższego zwracamy się do pani minister z prośbą o:

— podjęcie prac legislacyjnych mających na celu przywrócenie żołnierzom, którzy rozpoczęli służbę przed 1 stycznia 1999 r., możliwości pobierania obu wypracowanych świadczeń – z systemu mundurowego i powszechnego (FUS);

— zaniechanie działań prowadzących do obniżania emerytur wojskowych jako warunku dostępu do emerytur cywilnych, co godzi w prawa nabyte i poczucie sprawiedliwości społecznej;

— upublicznienie analiz finansowych i liczbowych dotyczących skali zjawiska oraz grupy objętej problemem – brak tych danych uniemożliwia prowadzenie uczciwej debaty publicznej;

— zobowiązanie odpowiednich resortów do przedstawienia harmonogramu działań, który pozwoli na realne, a nie jedynie deklaratywne rozwiązanie tego wieloletniego i bulwersującego problemu.

Byli żołnierze, których dotyczy cała sprawa, to osoby służące Polsce niejednokrotnie z narażeniem zdrowia i życia – zarówno w kraju, jak i w misjach zagranicznych. O tym warto pamiętać. Uważamy, iż poświęcenie tych ludzi, którzy budowali pozycję Wojska Polskiego i zaufanie do naszego kraju na arenie międzynarodowej, musi zostać uszanowane nie deklaracjami, ale konkretnym działaniem legislacyjnym.

Zwracamy się zatem do pani minister z prośbą o pochylenie się nad całą sprawą i podjęcie kroków mających na celu przywrócenie wspomnianym żołnierzom należnych im świadczeń oraz godności.

Artur Dunin
Mirosław Różański
senatorowie RP